

Koroško Koroščem

Št. 20a.

Celovec, dne 16. marca 1920.

Št. 20a.

Nova marka SHS.

Po polomu stare monarhije je menilo tudi ljudstvo v Ljubljani z novo svobodo, ki bi imela priti, svobodo republike. Celo v kmetskih občinah Spodnjo-Kranjskega so slavili v govorih republiko. Tako tudi Kranjci niso več zaupali raznim dinastijam—vladarjem. Veliko od njih je bilo v Ameriki, ki ne pozna samovoljnega cesarja ali kralja.

Tako so tudi takoj vrgli stare poštne znamke. Nova marka je kazala sklafa, kateri v vzhajajočem solncu raztrga verige. Dopadlo se je to ljudem v Sloveniji. Drugače pa je prišlo, kakor je hotelo in menilo ljudstvo.

Ljubljanski advokati, nikdar ne voljeni od ljudstva — o, nikogar niso bili barali — so priprosto postali gospodarji—vladarji in prodali slovensko svobodo Srbom. In tako je naenkrat postal krvavi Peter tudi vladar Slovencev. Poslal je svoje vojake na Kranjsko in zasedel deželo. Advokati so zavpili bratom Srbom: „Živijo“, ljudstvu pa so bili ti „brati“ Srbi kmalu dovolj. Srbski vojaki so zdaj gospodarili v deželi. V šolah in uradih so upeljali srbski jezik in srbsko pisavo. Slovenski kmet je moral plačati strašanske davke v Belgrad, Srbi so naložili na vsako blago, katero je kupilo od prej že od Nemcev, hudo-visoke cene, da je koštalo blago potem trikrat več. Slovenci, sinovi kmetov, in delavci, ki so se vendar štiri dolga leta bili vojskovali, so bili na novo poklicani k vojakom in prišli v hujšo vojaško sužnost, kot je bila prej. Slovenski kmet se uniči, tudi trgovec v Ljubljani ne more več obstati, kajti Srbi z njih dinari kupijo vse.

Vrh tega pa morajo Slovenci za „rešitev“ Srbom plačati cele milijarde. Ta denar si vzamejo Srbi s kolkovanjem in z izmenjavo kron v dinare. S tem je takoj tudi zares izginila vsa ljubezen in vse navdušenje slovenskega ljudstva do Srbov. Iz celega grla vpijejo zdaj Slovenci o tej „največji gospo-

darski nesreči“, kakor pravi ljubljanski „Domoljub“, ki piše dne 12. februarja t. l.:

„Milijarde so nam ukradli iz žepa.

Naredbe glede valutne reforme so bile tako nesrečne, da smemo mirno reči, da smo posestniki kron oškodovani za več milijard svojega premoženja. Vlada je pri kolkovanju odtegnila 20 procentov in neuki dr. Žerjav je tolažil ljudi, da bo s tem krona pridobila na vrednosti. Toda pokazalo se je ravno nasprotno: krona je znatno padla in s tem smo bili takoj za milijone ogoljufani.

Dalje je vlada proglasila razmerje med dinarjem in kron 1:4, dasi ima krona isto kritje kot denar.

In končno je prišla zloglasna valutna preosnova. Vsi neštevilni shodi ne pomagajo nič. Tako bomo kronski posestniki prišli ob več milijard svojega premoženja. Nekateri naši ljudje pa so še zmerom tako slepi, da ne vidijo naš velikanski gospodarski polom — največji, kar smo ga Slovenci doživeli.“

Tako tožijo danes Kranjci. Zelo zgodaj čuti država SHS mačka. Ja, ti „krofasti Korošci“, so bili vendar modrejši: Niso zaupali v to Jugoslavijo, od začetka že ne, se je branili z vso močjo in čas je nas opravičil: Kranjci so zdaj kulturno, politično in gospodarsko na pogubi, izdani in predani nikoli sitemu Srbstvu.

SHS-marka kaže še danes moža, ki raztrga svoje verige v vzhajajočem solncu. To že davno ni več res! Predložimo zato nov načrt za novo jugoslovansko znamko: Črno zahaja solnce, svoboda in prostost Slovencev na Kranjskem je na vselej pokopana. Od zadi vežejo „rešenega“ Slovenca no novo in sicer močno, — na vselej suženj, sklaf, hujši, kakor je bilo le kdaj prej!

Hinavci — lažniki.

Vemo sicer, da že pred svetovno vojno Kranjca z nami Korošci nismo mogli primerjati, bil je Kranj vedno in vselej, bolj na sirovo stran in ni imel tega finega, mehkega čuta kot mi. Kar je bilo za Korošca stramotno — Kranjce se ni sramoval; kar je bilo za Korošca sirovo — je bilo Kranjcu še le prav.

Vemo tudi, da je celo človeštvo v hudi svetovni vojski postalo bolj sirovo kot je bilo prej. Vsak, ki se je boril ali gori v Galiciji in Rusiji, ali Srbiji, Macedoniji in Romuniji ali proti Lahu na Koroškem, Goriškem, Tirolskem in Italiji sami, vsak je čutil to sam nasebi. In ni čuda!

Končala se je svetovna vojska, Koroški pa je prišel čas, hujši kakor je bila dolga vojna. V tem času, ki se nam zdi delj kot je trajala vojska, smo mislili, da smo do cela spoznali hinavskega, lažnjivega, sirovega Kranjca. Motili smo se. V „Slovenskem Narodu“ od dne 19. februarja beremo članek,

ki so ga morda pisali v Velikovcu neki balkanci, katere mora zdaj še vedno koroška zemlja nositi. Slabo bi stalo na Koroškem za Jugoslovane, če bi ne rabili dan za dnevom zvijače in sleparije. Vzamemo samo takozvano „poskusno ljudsko glasovanje“, ko so trobili „Mir—Nemir“, „Draupost—Draupost“ in „Korošec—Ključec“, da se je izrekla cona A za 80 % za Jugoslavijo. Kako so te 80 % dobili, vemo. Iz Bogenfelda (Vognje Polje) na primer se je nam poročalo:

Hči župana Kattinig-a je hodila na Dravi okoli in barala vsakega posestnika, ali vzame živil; na to se je moral vsak podpisati na nek papir. Pozneje so posestniki na enkrat zvedeli, da so dali podpise za poskusno glasovanje in „Korošec“ je pisal, da so ljudje Na Dravi vsi 100 % za Jugoslavijo!

Za take sleparije Jugoslovanov ni druge besede kakor: falot.

Kralj vseh takih sleparijh — „oberfalot“ pa je, ki je pisal v omenjenem ljubljanskem listu članek: „Koroška glaso-

valna cona A in B". O koroških Slovencev sploh ta šribar ne govori: gotovo, čisto gotovo je mu, da bodo vsi, od prvega do zadnjega glasovali za „blaženo“ Jugoslavijo. In celó Nemci cone A vedó, kaj jim je storiti: glasovati samo za „zlató“ Jugoslavijo. Doslej laž, da je tudi debela in kosmata, vendar ni veliko večja kot je bila pri „poskusnem“ glasovanju. Dalje pa beremo:

„V coni B se nekaj kuha. Ljudstvo se oborožuje, a tokrat ne zato, da ohrani prihod jugoslovanskih čet, ampak zato, da ta prihod izsili ter da napodi tiste hujskajoče nemčurske kroge v blaženo Avstrijo in s tem odprejo jugoslovanski vojski prost vhod v cono B. Že prihajajo v Jugoslavijo v srce segajoče prošnje teh hujskačev za sprejem v to poprej toli obsovaženo državo; že se plazijo po kolenih z povzdignjenimi rokami: Jugoslavija pomagaj! Sprejmi nas v svoje okrilje...“

No, od ene strani se tega članka ja ne čudimo. Kajti tiskan je v Ljubljani 19. februarja. 15. februarja je bila pustna nedelja, 17. pa pustni torek; ali 15. ali 17. se je tako pisal, da je izhajal 19. februarja. Ti dni nam dokazujejo, kako je šteti ta članek.

Da pride resnica do svoje časti, podamo kralju falotov — sleparjev sledeče:

Ze večkrat, ne samo enkrat, smo objavili v našem listu sklepe svetov različnih občin, resolucije različnih, mnogoštevilnih ljudskih shodov in tako pokazali, kako je javno mišljenje Korošcev v coni B: Odločno in s poudarkom se je izrazila za neločljivost Koroške, za ostajo pri svobodni republiki Avstriji. Z glavnim mestom dežele, v popolni skladnosti odkloni in zavrne cela cona B za zdaj in na vselej, da bi pripadla državi SHS in zavrne z ogorčenostjo smešne poiskuse Jugoslovancev, jo za se pridobiti! Stanovitna in trdna ostane v naprej zvestoba Korošcev do svoje očetove zemlje!

Kako stoji pa v coni A? Po našem mnenju je bil čas, ko imajo Kranjci in Srbi del Koroške zaseden, dolg dovolj, da bi mi občutili „dobrote“ te Jugoslavije. Nam pa od teh „dobrot“ ničesar ni znano! Znano nam je nasprotno zatiranje, zaperanje, izganjanje, silno dejanje „bratih“ Jugoslovancev proti našim rojakom. Neznosne so bile razmere že od začetka, ko so se vrinili tujei v našo mило domovino. S časom pa je postalo trpljenje rojakov v coni A sploh nedopovedno. Obupni klici nam prihajajo iz te cone: „Težka je naša martirarska krona! Rešite, rešite nas jugoslovanskega nasilstva.“ V srca segajo besede, ki nam pridejo iz vseh krajev: „Oh, ne dolgo več do glasovanja!“

Zadnjo nedeljo je bila tukaj ljuba, stara mamka. Beli so njeni lasi, mil in lep pa je še zdaj njen obraz. Vprašali smo jo, kako da ji gre. „No, veste ja tako sami, kako nam gre v tej verdamani Jugoslaviji. Obupani smo že, kaj nas še čaka!“ Tolažili smo jo, da bo v kratkem prišla komisija za ljudsko glasovanje, da bo meja odprta, da bodo morali jugoslovanski silniki oditi. „Oh, je res? Marija, sveta Marija! Vendar enbart konec vsega! in hrenca bo odprta, pravite!“ Videti je bilo, kako se nam je iz srca, prav iz srca zahvalovala za novico, da pride konec nasilstva: „Oh, Bog vam voni Vaše besede! To bom jih potroštala, ko pridem domov!“

Oberfalot, kaj praviš k temu?

Iz Velikovca se nam poroča: Pri okrajnem glavarstvu, pred durimi g. Milac-a. Zena nekega posestnika pride ven in pravi: „To ni več za venholtat! Kranjsko ne znam, nemško ne smem govoriti in našo slovensko govorico ti ne zastopijo. Zdaj pa ne vem več, kako moram marnvat. Ti verdamana Slavija!“

Oberfalot, kaj praviš k temu?

Iz Šent Ilja se nam piše: Koroško mislečemu g. Knafl (p. d. Spies) za zaprli gostilno in odvzeli trafiko. Hujskar Schaller mu je pisal, da dóbi vse nazaj, če podpiše za Jugoslavijo. Knafl mu je pa odvrnil: „Prej da oddam moj glas za Jugoslavijo, rajši krepiram od lakote!“

Oberfalot, kaj praviš k temu? In kaj rečeš k sledečim klicu iz Mežne doline, ki ima vaših „dobrot“ že do grla gori dovolj! Mišlimo, da nam druge besede sploh ni več treba.

Koroško Korošcem!

Iz Prevaljah se nam piše:

„Jugoslovani dajo s pribitimi oglasili na znanje, da spada Mežna dolina končno k Jugoslaviji in grozijo vsakemu z najhujšo kaznijo, kateri noče tega verjeti.“

Celo gotovi pa vendar niso, kakor se vidi! Ni še dolgo, ko sta prišla na občino dva srbska agitatorja in zahtevala, da mora vsaka občina Mežne doline na interaliirano (združeno) komisijo narediti prošnjo, iz katere se mora jasno razvideti, da ima cela Mežna dolina le edino želje, združitev samo z jugoslovansko državo.

Na tak način skušajo ti predrzni vrinjenci, lažnivci, ti goljufi ljudstva na nizkoten način ugrabiti in še združeno komisijo prevariti.

Sila in sleparija ste sredstva SHS-Kranjceev, ki nas mislijo posiliti, a ne posrečilo se bo jim! Mi iz Mežne doline, kar smo Korošci, hočemo

nerazdeljeno Koroško

in kakor cona A in B

zahtevamo ljudsko glasovanje,

da se moremo izreči za enotno Koroško in združitev z Avstrijo, kamor nas ženejo naša srca.

Dajte ljudsko glasovanje tudi nam v Mežni dolini!“

Iz cone A

nam pišejo slovenski rojaki:

Ubožne karte.

Jugoslavija je vpeljala v zasedeni Koroški ubožne karte: pa ne iz usmiljenja do revežev, samo v ta namen, da bi si dobila na ta način glasove pri ljudskem glasovanju. Delijo se karte po 50, 100 in 200 K, s katerimi se more kupiti blago. Reč je bila ta:

Reveži se radi spominjajo stare Avstrije, ki je boljši skrbela za nje kakor Jugoslavija! Časi so postali hujši in hujši, cene so poskočile strašno, revežem ni več bilo živeti. Njih nevolja je postala vedno večja in začeli so se eden za drugim obračati od Jugoslavije, čim bolj, ker so jugoslovanski listi v zasedeni coni pisali in šribali o „jugoslovanskem paradizu“, v katerem je pa ne bogatim osebam krulil želodec, ker je bil prazen. Opazili so to jugoslovanski hujskači, vtaknili glave vkup in se posvetovali, kako bi mogli ujeti koroške gimpelne.

Naprosili so ljubljansko vlado za več milijonov denarja, trdujoč, s tem denarjem pokupiti vse Korošce in jih spraviti v kranjski oziroma jugoslovanski jarem. Dajejo se ubožne karte zavolj tega le tistim, ki se podpišejo za Jugoslavijo. Jasno se torej vidi, da te karte niso darovi za uboge sploh, ampak plačilo za sužnost. Nekateri pa so res tako ubogi, da brez takih podpor ne morejo živeti; prisiljeni so, svojo dušo toliko časa prodati tujim nadležnikom, da se enkrat vrši ljudsko glasovanje. Kajti pri tem bodo tudi ti vsi oddali svoje glasove ne za kranjskega gospoda, ampak za svobodno Avstrijo!

Prisiljena prisega nima nobene veljave! Še manj pa prisiljen podpis ubogih ljudi!

Nemški denar mu ne smrdi!

Gerent občine Globasnica — Stefan Krajger — je znan kot velik Jugoslovane. Že pred vojno se je veliko potrudil za prevrat Avstrije in ustanovo Jugoslavije. Sovražil je vse, kar ni bilo v prid zaželjene države. Zdaj se seveda jako ponosno obnaša in kraljuje čez svoje soobčane, kakor se mu ljubi.

Nova država mu je dala čast in veljavo. Od same časti pa mož ne more živeti. Ker v Jugoslaviji ali zasedeni Koroški ni posebnega zaslužiti, se je lotil tihotapstva s konji. Dokazano je, da je že 20 konj spravil čez demarkacijsko linijo in si po tem potu zaslužil veliko tisočakov. Ker Krajger pridno Avstrijo obrekuje, je pri oblastih in duhovnikih zelo ugleden in zanesljiv rodoljub. Njegovo tihotapstvo se mora zamolčati, da koroški osli in gimpelni to ne zvejo, drugače bi vzorna jugoslovanska uprava in „pravičnost“ trpela.

Ta slučaj je pravi dokaz, da Kranjci in voditelji jugoslovanske gonje naredijo brez kazni, kar le hočejo, ja celó

dovoljeno jim je, da nosijo „ničvredne“ avstrijske bankovce v Jugoslavijo in okužijo tako „dobre“ jugoslovanske krone. Bog ne daj, ko bi to storil prosti Korošec! Pobrali bi mu ves denar in navrh bi moral še tri do štiri tedne kašo pihati.

Ta slučaj je pa tudi dokaz, da boljšega ni, da je naša Koroška

enotna in nerazdeljiva!

Na jeziku nosijo koroški „Jugoslavlani“ ime te države, delajo pa nasprotno! Gerent sam kaže, da je vsak Korošec **primoran**, kupčevati z onim delom Koroške, ki sliži zdaj že Avstriji, ne pa hoditi doli v Ljubljano, ali Maribor ali celo Zagreb in Beograd, gerent sam je z njegovo kupčijo priznal

gospodarsko enoto Koroške,

katere se mora držati, katero si mora ohraniti vsak Spodnjo-Korošec, če hoče v resnici živeti, če noče ne uničenje in ne pogubo.

* * *

Grozovitnež Dobrlevasi.

V Dobrlevasi živi nek Kranjec, kateremu je ime Kražna. Ta mož je po svojem poklicu kaplan in bi imel služiti Bogu, ne samo po črni obleki, ampak tudi s celim svojim srcem. Zapustil pa je svoj stan, ostala je sama obleka; kot dobro plačan zapeljivec Korošcev in kot narednik (feldvebel) jugoslovanskega nasilstva zasluži več. Mislil si je: Več poklicev človek ima, več zasluži, in prevzel vse službe. On je gerent, sodnik, okrajni glavar, sluga, birič, pretepač itd., kar človek le hoče, le oznanjevalec krščanstva in krščanske ljubezni ni.

Kako usmiljenega in pravičnega srca je ta Kranjec, vidimo iz tega, da pobere starim osebam, ako so koroškega mišljenja, ubožne karte in jih da po 5 ali 10 bogatim kmetom in si s tako grdo krivico hoče prikupiti udanost teh kmetov. Taki duhovniki, kakor je Kražna, ki nimajo nobenega krščanstva, nobene pravice in nobene ljubezni, so pravi modrosi naše krščanske vere, so šiba Božja za verno ljudstvo.

Nemška Koroška ne trpi takih duhovnikov, zato se pa kriči, da Nemci nimajo vere!

* * *

„Pojdite vendar v Avstrijo!“

Kolikokrat je vpil „Korošec“, vpil „Mir“ in vpila jugoslovanska oblast Korošcem na ušesa: „Pojdite vendar v Avstrijo!“ Vse državne in deželne uslužbenke, uradnike, učitelje in orožnike je jugoslovanska uprava takoj iz zasedene Koroške pregnala. Zakaj so te izgnali? Samo zato, da so se mogli na njih mesto vnesti Kranjci, ki so dobili tako dobra mesta in se zdaj pitajo, medtem ko so Korošce pregnali.

Vendar pa Kranjci še nimajo dovolj, neprestano vpijejo: „Pojdite vendar v Avstrijo!“ Katerih Korošcev se hočejo še iznebiti? Kdo je tem Kranjcem še napoti?

Ja, ljubi moj koroški kmet, edino ti si še dozda ostal na tvoji koroški zemlji, pa tudi tebe spravljajo še naprej: „Pojdite vendar v Avstrijo!“ Za zdaj seveda so pregnali in spravljajo na videz le posestnike koroškega prepričanja, tiste, ki zahtevajo domačo vlado, domačo upravo. Veliko domačih kmetov je moralo zapustiti svoj dom in svoje premoženje. Kdo gospoduje tam? Kranjci! Le tu in tam se najdejo še izjeme, kmalu se pa bodo polastili sami Kranjci kmetij, katere so morali zapustiti naši domači ljudi.

Ko bi mi Korošci tako delali s Kranjci, bi ti na celo grlo vpili: „Koroški ravbarji, faloti!“ A mi morami molčati in se Srbom in Kranjcem še lepo zahvaliti, da so nas „rešili jarma“!

Množina Korošcev je že spoznala, na kak hinavski način hočejo Kranjci nas Korošce opraviti za vse javne službe, za svobodo, ja, za našo koroško zemljo, na kateri je stala naša zibelj, katera nam daje kruh, trpljenje sicer in mujo, pa tudi veselje. Vendar se pa še najdejo nakateri nespametni kmetje, kateri imajo oči in ne vidijo, kateri imajo ušesa in vendar ne slišijo, ki plazijo na trebuhu za zapeljivimi duhovniki in Kranjci in spravljajo s tem z njimi vred naše koroške kmete, naše rojake, naše brate in sestre v gospodarsko uničenje in tuji jarem, ne meneč se, da tudi njih čaka beraška palca in izganjanje iz svoje domovine.

Kdor sam sebe zapusti, je zapuščen in kdor izda svoj rojstni dom, svojo domovino, je izdajatelj ne le domovine, je

izdajatelj samega sebe, je najgrši grešnik, katerega bo preklinjal rod za rodom!

* * *

Koroški osli.

Pred revolucijo smo bili Korošci sami med seboj. Mirno je bilo vse in le malokdaj je nastal prepir med nami. Poravnal se je ta pa v kratkem pri sodnji po postavi in pravičnosti. Sodniki so bili Korošci, ki niso gledali na to, ali je obtoženec Korošec ali Kranjec, Nemec ali Slovenec.

Zdaj se pa ne sodi po postavi, ne po pravici, sodi se po kranjski samovoljnosti. Kranjci so vedno nedolžni kakor angelci, Korošec pa je vsega kriv.

Kakor pri sodnji, ravno tako je pri okrajnem glavarstvu. Tudi tam je velika razlika med Korošci in Kranjci. Kranjec je vsega nedolžen in naredi kar hoče, Korošec je kriv. Kaznovati se mora dan na dan, da enkrat spozna, da mora bogati, da je kranjski sužnik, posel kranjskega gospodarja. V ječah je toliko Korošcev, kakor še nikoli, Kranjca pa nobenega ni. Denarne kazni znašajo že stotisoče in kdo jih plačuje? Seveda Korošci, ki so sami lumpi in pregrešniki.

Vendar se pa še znajdejo nespametni Korošci, kateri se prostovoljno vprežejo v kranjski voz in pomagajo Kranjcem uničiti svoje lastne sestre in brate. Te imenujejo Kranjci:

Koroške osle!

* * *

Jugoslovanski apostoli.

Da navedem le en slučaj iz jugoslovanske gnilobe:

Vsak ga je imel za doktorja. Bil je vodja komisije za povračilo škode na Koroškem. Kot veleizdajalca so ga l. 1917. obsodili v Mariboru na 6 mesecev; zaradi izsiljevanja je bil obsojen na 5 mesecev. Vkljub tega je vstopil v službo k doktor Müllerju, prej v Celovcu. Po njegovem prigovarjanju in z njegovim dovoljenjem je postal vodja že omenjene komisije. Oženjen je sicer bil, izdajal se pa za „jungsele“. Kajti zaljubil se je bil v neko poštno frailo v Borovljah. Pripovedoval ji je, da jo poroči in da ji za ničesar ni treba skrbeti, ker so starši premožni, zapeljivec. Kje denar dobiti? Kdor iska, ta tudi najde, stoji v svetem pismu. Iskal je gospod „doktor“ in najdel! Pod zvito pretvezo, da rabi denar za deželno vlado, je posestniku J. S. v. G. v zmoto pripravil in izvalil od njega 8000 avstrijskih kron. Da glih je bil „oberjurist“, je prišlo vendar vse na beli dan, popadli so ga, peljali ga v zapor in obsodili ga zaradi goljufije v 10 mesecev težke ječe. Nevesta je zgubila ženina, posestnik deloma posojen denar (deloma ga je menda dobil nazaj), „doktor“ pa je srečno zopet v zaporu. Kdor ne verjame, naj bere „Slovenca“ od dne 12. februarja t. l.

Ime je temu jugoslovanskemu apostolu in rešitelju Koroške iz „tujega jarma“ lepo zvoneče: Josip Polajenko.

„Če nam bodo taki apostoli Koroško reševali, potem žalostno nam!“ je vzkliknil prvomestnik ljubljanske deželne sodnije nadsvetnik Vedernjak po razglašeni obsodbi Poljanka.

„Ja, žalostno vam!“ pravi Slovenec, pravi Slovenka pri nas na Koroškem. „Žalostno vam, ko pride pravi naš rešitelj: prosto ljudsko glasovanje!“

Jugoslovanstvo.

Majster kot političen agent.

V stari, avstrijski vojaščini je že bil Meister slab oficir. Dolgo je trajala svetovna vojska, a na bojišču, kjer so krvaveli hrabri, junaški naši možje in fanti, ni bilo ne sluha ne duha od Meistra, tahiniral je zadi ali čisto v ozadju ali po etapi, ali po magacinah, ali po kolodvorih. Medtem ko so se vojskovali in se do zadnjega borili med hrupom granat in žvižganjem kroglic, je zadi dobro živel, veliko pil in duhtal na izdajo. Rojen je Nemec sicer, nemški je njegov rod. Zaradi njegove nesposobnosti kot vojak in zavolj njegove pijanosti so ga del časa bili poslali na dopust (urlavb), ker se je morda že kazalo brezumje po pijančevanju. Pri Nemcih in spodobni avstrijski vojaščini ni mogel napredovati, najvišje bi bil prišel do majorja.

Meistru pa ni bila le goreča želja po popivanju, bila mu je tudi velika častihlepnost. In tako je postalo iz Meistra na enbart nek Majster, iz Nemca Slovenec. Boljši vojak pa tudi

Majster ni bil. Na tem polju se Majster ni odel z nevenljivimi lavorji. Namesto tega pa je ostal Meister — mojster na temnih potih neke ravno tako hinavsko — lažnjive kakor brezvestne in silne politike: Majster je postal političen agent zdaj srečno na novo vstane jugoslovanske advokatske vlade: Breje, Müller in drugi.

Kot političen agent teh finih patronov je uprizoril Majster v Mariboru podlo malopridnost. Ko bi takrat nemški mestni komandant v Mariboru ne bil tak pošten revež, bi bil že takrat naš Majster visel v Mariboru na vislicah. Njegova izdaja pa je bila uspešna in advokatska gospoda v Ljubljani ga je imenovala „general“. Kot „general Majster“ — pišemo ime vendar raji slovensko — se je lažnjivo in brezčastno pogajal s Korošci in isti čas poslal Malgaja na Velikovec.

Majster je ostal do danes političen agent svojih zadnikov, za te so bili boji na Koroškem. Značilno je samo za slabo stvar ljubljanskih advokatov, da se morajo k svoji imperialistični politiki proti severu na Koroškem poslužiti nekega Majstra. Kar rad je ta prevzel politično nalogo. V Mariboru je predstavljajal srditega diktatorja in dal na nedolžne ženske in neoborožene delavce streljati, na Koroškem mogočnega premagalca, mahal na taboru v Sinčivasi hrabro s sabljo. Postal je političen govornik in se vedel za naklonjenega deželnega vladarja. Od svojih podrepnikov, enake mu duše, je dal slavospeve, pohvalne spise za liste otrok pisati. Zraven pa je ječar, občutili so Korošci njegovo vojaščino. Na kratko: Majster je bil svojim političnim zadnjikom vselej poraben agent in pravi mož.

Odkar je pa minul pust, je vendar dobil Majster mačka. Dobro ve, da je njegova igra končana, ko pride Koroška do glasovanja. Da bi slednjič še kaj poiskušil, hodi zdaj k učiteljem, katere je prej zaperal, in si jih hoče za Jugoslavijo pridobiti. Enega misli s tem ujeti, da lažnjivo trdi, učiteljica B. bi tudi že vstopila v jugoslovansko službo. Zdaj je že do tje došel, da je pisal heimverkompaniji Velikovec beraško pismo: „Pojdite vendar domov, jaz nisem več nevarno strašilo, pridite domov!“

Ti Majster, Majster! Kam si zalezal, ti ponosen vojskovodja! Trdil si, da živ ne zapustiš Koroško. Ja, radi ti verjamemo, kako težko ti bo, opustiti od tvoje „igre“, kajti potem si zopet na novo neznamen „Majsterle“.

* * *

Frkolina Majster in Kaki.

Majster in njegovi podrepniki so prišli z njih lažnjivo jugoslovansko hujskarijo na nič. Ker jim v coni A noben človek ne verjame več, pošilja Majster zdaj prošnje čez demarkacijsko linijo v nezasedeno Koroško.

Dne 26. februarja je prinesel plačan izdajatelj Dostal v Mostič (Brückl) neko pismo na heimverovce iz Velikovec, ki je bilo lastnoročno podpisano od generala Majstra in okrajnega glavarja Kakla. V tem pismu sta pozvala heimverovce, naj pridejo domov; orožja bi imeli pri jugoslovanski straži na mostu pri Reineggerju oddati. Zato bi jim bila nekaznjenost zagotovljena, čeravno so se proti Jugoslaviji borili.

Dne 29. februarja sta res na mostu čakala okrajni glavar Kaki in jugoslovanski policaj, izdajatelj Dostal velikovske heimverovce, katerih seveda ni prišlo. Celo stražo so na ta namen bili pomnožili. Z dolgim nosom se je vrnil Kaki nazaj.

„General“ Majster, ta političen agent, se ne sramuje, heimverkompanijo Velikovec povabiti, izdati domovino in izročiti orožje. Med heimverovci je le en glas: Sramotna ponudba Majstra in Kakla, da izdamo našo domovino, je razžaljenje naše kompanije. V coni A Majster s svojo agitacijo pri Korošcih nobenega uspeha ni imel. In mi tudi nimamo za njega nič drugega kot sunek z nogo; mi mu piskamo na njegovo dovoljenje vrnitve v našo domovino, ki pride od Majstra. Devet mesecev smo pretrpeli, proč od domovine. Vemo, da bo v kratkem Majster sam iz Koroškega zginil. Potem se bomo brez milostljivega devoljenja gospoda „general“ vrnili domov, z vso močjo bomo tudi politično delovali in do ljudskega glasovanja za našo domovino boj, katerega smo pričeli lansko leta z orožjem, z zmago končali.

Ta malopridnost Majstra je pravo znamenje, kako majhni so že postali agenti SHS na Koroškem. Tudi ti uvidijo, da pride Koroški spomlad, ki bo nam Korošcem prinesla svobodo, za Majstra pa ne bo več pomagiva, konča se njegovo gospostvo . .

Iz zasedenega okrožja.

Mostič (Brückl.)

Stare mamke, kmetice in žene delavcev so prišle brez dovoljenja čez demarkacijsko črto z jajci in sirovim maslom (butrom). Doma ne morejo prodati reči ali jih morajo dati čisto doberkup. Zavolj tega so nesle vse na Celovec in dobile zato lepe in dobre reči, katerih v Jugoslaviji ne dobiš, kot ne bogat človek jih še vidiš ne. Ženske so imele cukr, frank, „Blaudruck“, petrolej, sol, ja celo srpe in kose. Na vprašanje, zakaj da pridejo na Avstrijsko prodajati reči, ko Jugoslovani vendar pravijo, da je v coni A vse dobiti in da je tam vse bolj po ceni, vse obilno. „Ja,“ je rekla ena, „cukra že imajo: pa ne za nas, za cukrpekarje, h katerim hodijo ti veliki gospodje, visoki in oficirji, in tudi za veselice, pri katerih pa zopet le ti visoki dobijo dobra peciva. Za nas uboge, navadne človeke pa ni ničesar. Tri meseca smo bili brez cukra, celo zimo petroleja nismo imeli; kar še dobiš, moraš hudo plačati. Naše izdelke moramo pa dati za sramotno ceno. Kako bi tako mogli živeti? Pravijo ja, da imajo vsega dovolj in se nam lagajo, da v Avstriji ničesar ni dobiti. Vsega pa smo dobile, kar smo hotele in še drago ne v razmerju. Sama sem že mislila, da se v resnici v Celovcu ne dobi ničesar, ker pisajo vedno in vedno tako slovenski listi. Zdaj pa še-le vem, sama sem se prepričala, kako se nam lagajo Kranjci, ker hočejo nas dobiti na lim. Ne bo se jim pa posrečilo!

Djekše. (Juhe, v Jugoslaviji dobro je!)

Fajmošter in njih šuntarski pomagači so obljubili vsem ljudem, ki bi glasovali za Jugoslavijo: dve novi celi obleki, obuho in klobuk in navrh še dve novi hišni opravi. Te reči dobi vsak brez razlike, bodisi kmet ali hlapec, gospodinja ali dekla, bogat ali ubožen, — kot plačilo za jugoslovanski glas. Može in ženske pa, ki pravijo, da niso kaka stvar, ki se kupuje ali prodaja, še soli za denar ne dobijo.

Že cagujejo.

Ko bereš „Mir“ ali „Korošec“, ko poslušaš kakega subvencioniranega hujškača, moraš misliti, da je vse za Jugoslavijo, niti človek se ne najde v celi zasedeni Koroški, ki bi glasoval za Koroško, vse jo hoče izdati.

Ljudstvo samo je pa druge misli, drugega prepričanja! Na dan ljudskega glasovanja bomo pokazali celemu svetu, kako nesramno so ti kranjski in plačani domačinski reveži lagali o sijajni bodoči jugoslovanski zmagi.

Ko so ti gospodje pa sami med seboj, se jim hlače tresejo kakor jagnjetu repič. Celo g. Majster je že zgubil vse upanje do zmage: dobro ve, da mu en par vasi, kakor na pr. Vogrče, Dob in Bela in en par privandranih Kranjcev ne bodo pletli venec slave. Majster je rekel nekemu kranjskemu prijatelju: „Koroška je za nas zgubljena, ravnaj po tem!“

Vovbre — odgovor.

Dovolite, gospod župnik, da vas mi žene in dekleta iz Vovbr nekaj vprašamo. Kaj ne, g. Ebner, vi ste ustanovili „Slovensko žensko društvo“ za Vovbre in okolico z namenom, napraviti sovraštvo med ženskim prebivalstvom Vovber in okolice? Prikazati hočete, da je ljudstvo že mirno, vi pa ne morete mirovati. Vaš izvišeni poklic je neumorno šuntanje in pačenje ljudstva. Pri vaši družbi — trdnjavi, za katero se skrivate, še štrtine ženstva nimate. Kako morete vi kot učen mož govoriti, da je „nemčurska trdnjava“ padla? Ali je pri vas, gospod fajmošter, ena štrtina več kakor tri? Pač slabo znate rajtati. To se tudi izvidi iz vaše nove trdnjave, s katero se bahate po listih, če imate prav komaj

En malo Kranjic,
En par slepih devic,
Nekih revnih ovčic.
V svoji crni pesčici

Vovbrske žene in dekleta.

Klobasnica.

Nečloveško ravnaajo jugoslovanski hujkači že z domači; jeza ljudi je huda in se kaže zdaj že na ta način, da se hoče ljudstvo vsekako zatiralcev takoj iznebiti. Fajmošter Pseničnik so šli na njih polja, ki ležijo ob gozdu. Naenkrat je zapoknilo: Ena krogla je fajmoštru zadela sicer le malo roke, druga je šla čez njegovo ramo.